

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 240 Marek składać można w biurach Komisarzy obwodowych.

L. 6873/1921

I. b.

Kraków, 29 sierpnia 1921.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie uchwały Rady miasta z dnia 2 stycznia 1920 r. L. 193/20, I.B. ustanawia Magistrat z dniem 1 września 1921 aż do odwołania następującą **taryfę opłat za wywóz popiołu** i zmiotków domowych:

1) za wywóz jednej skrzynki o pojemności 100 litrów popiołu. . . . . 37 Mk.

2) za wywóz jednego wozu . . . . . 925 „

3) za dostarczenie przez Zakład czyszczenia miasta naczyń do wynoszenia popiołu, dolicza się 10% do ogólnej sumy kosztów.

Taryfa niniejsza obowiązuje od dnia 1 września 1921 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. 6874/1921

I. b.

Kraków, 29 sierpnia 1921.

OBWIESZCZENIE.

Na podstawie uchwały Rady miejskiej z dnia 17 stycznia 1918 r. L. 7912/918 ustanawia Magistrat z dniem 1 września 1921 aż do odwołania następującą **taryfę należytości za wywóz nieczystości kłocznych** i pompowanie wody, oraz za dostarczenie robotników i furmanek przez Zakład czyszczenia miasta:

1) Za wypompowanie i wywóz nieczystości kłocznych, opłacać należy:

a) od 1 m.³ w dzień . . . . . 820 Mk.

b) „ „ „ w nocy . . . . . 1230 „

2) Za wypompowanie wody z piwnic przez jedną godzinę . . . . . 2450 „

3) Za dostarczenie robotników i furmanek przy ręcznym czyszczeniu dołów kłocznych, śluz, kanałów i innych pracach:

a) za jeden dzień pracy robotnika w dniu powszednim . . . . . 500 „

b) za jedną noc pracy robotnika w dniu powszednim . . . . . 750 „

c) za jeden dzień pracy robotnika w dniu świątecznym . . . . . 750 „

d) za jedną noc pracy robotnika po dniu świątecznym . . . . . 1000 „

e) za użycie narzędzi, światła 25% kosztów robocizny

f) za furmankę przez cały dzień . . . 2450 Mk.

g) „ „ „ całą noc . . . . 3675 „

h) „ wiązkę słomy lub siana . . . . 125 „

i) „ 100 kg. koksu . . . . . 1200 „

k) „ użycie pieca kokсового . . . . 100 „

Za roboty wykonane poza granicami miasta Krakowa taryfa ogólna o 50% wyższa od kosztów robocizny.

Taryfa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 września 1921 r.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

Do III. 94/Ba.

Kraków, 3 sierpnia 1921 r.

WYKAZ I.

autoryzowanych prywatnych i koncesjonowanych budowniczych w roku 1921.

A) Inżynierowie budowy i cywilni:

- 1) Fingerthut Herman, inż. budowy i geometra, Zybliekiewicza 17,
- 2) Fischer Ferdynand, inż. budowy dyr. kolej. elektr., Gazowa 4,
- 3) Górecki Konrad, inż. budowy, Rynek Kleparski 5,
- 4) Karp Leon, inż. budowy, św. Gertrudy 2,
- 5) Krause Ignacy, inż. budowy, Zybliekiewicza 12,
- 6) Świeżyński Stanisław, inż. budowy, Biskupia 6,
- 7) Wexner Tobiasz, inż. cywil., Wrzesińska 7,
- 8) Uderski Edward, inż. cyw., Aleja Krasińskiego 14,
- 9) Zarzycki Jan, inż. cywil., Plac Marjacki 9,
- 10) Rittermann Henryk, inż. cywil., Wolska 2.

B) Komisarz nadzoru kotłów parowych:

- 1) Kopystyński Jan, Kremerowska 10,

C) Architekci cywilni:

- 1) Stryjeński Tadeusz, Starowiślna 89,
- 2) Szyszko-Bohusz Adolf, prof. polit., kierownik budowy Wawelu,
- 3) Zawiejski Jan, Biskupia 2,
- 4) Dr. Zubrzycki Jan, prof. polit., Lwów ul. Napierska.

D) Geometrycy cywilni:

- 1) Bromowicz Józef, inż. kolei, ul. Smoleńska 35,
- 2) Jakubowski Alojzy, Siemiradzkiego 27,
- 3) Skracha Aleksander.

E) Budowniczowie:

- 1) Bandurski Roman, Barska 33,
- 2) Beringer Wandalin, Łobzowska 12,
- 3) Beas Jan, Tenczyńska 2,
- 4) Biborski Aleksander, Kremerowska 14,
- 5) Brzeziński Kazimierz, Filarecka 10,
- 6) Burkiewicz Władysław, Zygm. Krasińskiego 14,
- 7) Burzyński Jan, Al. Mickiewicza 43,
- 8) Chmielowski Józef Antoni, Zygm. Krasińskiego 13,
- 9) Czunko Adam, św. Marka 31,
- 10) Dostał Antoni, Dz. XXII Podgórze, Józefińska 15,
- 11) Drozdowski Stanisław, Długa 7,
- 12) Ekieński Władysław, Wolska 40,
- 13) Fedmann Salomon, Plac Matejki 6,
- 14) Fronc Władysław, Sobieskiego 16,
- 15) Gliński Tadeusz, Anczyca 11,
- 16) Goldwasser Aleksander, Radziwiłłowska 13,
- 17) Grabowski Julian, Winc. Pola, Dz. XIX. 75,
- 18) Gutman Henryk, Dunajewskiego 6,
- 19) Gutman Ludwik, Stradomska 15,
- 20) Guzikowski Michał, Chrzanów,
- 21) Hand Rudolf, Batorego 5,
- 22) Hausner Zygfryd, Długa 43,
- 23) Hendel Zygmunt, Czarnowiejska 8,
- 24) Heeschthal Izrael,
- 25) Hoffmann Teodor, Biskupia 8,
- 26) Jandasek Józef, Plac Matejki 2,
- 27) Jankler Salomon, Dietłowska 9,
- 28) Jurkiewicz Piotr, Szewska 21,
- 29) Kadula Tadeusz, Powiśle 12,
- 30) Kaczmarek Władysław, Basztowa 23,
- 31) Karwat Józef, Krowoderska 45,
- 32) Keinberger Władysław, Starowiślna 8,
- 33) Kiusek Gottlieb z Bielska, zastępca firmy Jendasek, Sobieskiego,
- 34) Knapik Karol Jerzy,
- 35) Kowalski Aleksander, Czysta
- 36) Kozłowski Piotr, Starowiślna
- 37) Kramarski Alfred, Senatorska 12,
- 38) Krawczyński Marjan, (Zakopane), Wybickiego XV. l. 208,
- 39) Krause Bronisław, Brzeźnica,
- 40) Krzyżanowski Stanisław, Pijarska,
- 41) Krzyżanowski Wacław, Garncarska,
- 42) Kryłoszoński Stanisław, Kraszewskiego,
- 43) Lamensdorf Henryk, Andrzeja Potockiego,
- 44) Lamensdorf Stefan, św. Agnieszki 2,
- 45) Liebling Ferdinand, Starowiślna 32,
- 46) Löwenkron Jakob Hätsch, Zyblikiewicza 8,
- 47) Myer Jan, Miodowa 45,
- 48) Mohl Samuel, Lwowska 18,
- 49) Miarczyński Ignacy, Helclów 23,
- 50) Miarczyński Wiktor, Kazim. Wielkiego 103,
- 51) Mitasiński Józef, Szlak 41,
- 52) Mączyński Franciszek, Sławkowska 26,
- 53) Oberleder Jozuo, Zwierzyniecka 17,
- 54) Odrzywolski Sławomir, Studencka 19,
- 55) Odrzywolski Zbigniew, Karmelicka 35,

- 56) Orłowski Jan, Felicjanek 5,
- 57) Pakies Józef, Bracka 7,
- 58) Pawluk Wacław, Tadeusza Kościuszki 14,
- 59) Peroś Jan, Jana Kochanowskiego 14,
- 60) Pezdański Apolinary, Smoleńsk 26,
- 61) Piotrowski Kazimierz, Krzeszowice,
- 62) Potański Stefan, Wielopole 15,
- 63) Pokutyński Józef, Siemiradzkiego 17,
- 64) Pordes Fryderyk, Dunajewskiego 6,
- 65) Praus Tadeusz, Zacisze 12,
- 66) Prokesh Joachim Zygmunt, Szeroka 33,
- 67) Rakisz Szczepan, Zygm. Augusta 5,
- 68) Rittermann Henryk, Wolska 3,
- 69) Ronka Eugenjusz, Biskupia 8,
- 70) Romanow-ki Artur, Warszawska 56,
- 71) Rotecki Rothhirsch, Długa 58,
- 72) Rzymkowski Jan, Kujawska 15,
- 73) Singer Aron Samuel, Starowiślna 6,
- 74) Siódmak Adolf, Wrzesińska 10,
- 75) Schweinitz Franciszek, Konarskiego 17,
- 76) Skawiński Karol, Loretańska 3,
- 77) Spondrowski Karol Jan, Józefitów,
- 78) Śmiałowski Eustachy, Czysta 14,
- 79) Tislowitz Izaak Henryk, Podgórska 13,
- 80) Trachma Maurycy, Podzamecze 24,
- 81) Torbe Benjamin, Straszewskiego 11,
- 82) Trzeński Stanisław, Dunajewskiego 9,
- 83) Walz Stanisław, Dunajewskiego 9,
- 84) Warzewski Władysław, Zakopane,
- 85) Weinberger Józef, św. Sebastjana 29,
- 86) Weindling Abracham, Długa 4,
- 87) Wilczyński Józef, Senatorska 3,
- 88) Wojtyczko Ludwik, Garncarska 4,
- 89) Wyczyński Kazimierz Bogusław, Bracka 2,
- 90) Wyroba Edmund, Gołębia 16,
- 91) Zaklika Edmund, Biskupia 3,
- 92) Zarzecki Janusz, Rynek główny 23,
- 93) Zarzecki Jan, Plac Marjacki 9.

WYKAZ II.

majstrów budowlanych w Krakowie na rok 1921.

A) Majstrowie brukarscy:

- 1) Chachół Kazimierz, Świętokrzyska l. 195 Dz. XVII.,
- 2) Chachół Piotr, Świętokrzyska l. 195 Dz. XVII.,
- 3) Korta Andrzej, Kazim. Wielkiego 100 Dz. XVII.,
- 4) Molenda Feliks, Mazowiecka 129,
- 5) Olas Mateusz, l. 40 Dz. XV.,
- 6) Spcha Jan, Mazowiecka l. 115 Dz. XVII.,
- 7) Spólnik Ludwik, Kazim. Wielkiego 80,
- 8) Stypuła Karol, Królewska 100 Dz. XVII.

B) Majstrowie murarscy i ciesielscy:

- 1) Potorek Franciszek, Topolowa 48.

C) Majstrowie ciesielscy:

- 1) Bigaj Eustachy, Karmelicka 15,
- 2) Oliński Tadeusz, budowniczy, Salwator, ul. Anczyca 11,
- 3) Kalita Jacek, Kościuszki 34,
- 4) Karolla Leopold, Szwedzka 139 Dz. XI.,

- 5) Karwat Aleksander, Rynek dębnicki 7,
- 6) Karwat Karol, Kamienna 1,
- 7) Marek Dominik, Wola Duchacka 86,
- 8) Oraczewski Tomasz, Mikołajska 28,
- 9) Skawiński Edward, majster ciesielski i budown., Loretańska 13,
- 10) Smoliński Konstanty, Kazim. Wielkiego 31,
- 11) Wasinowski Wojciech, Powiśle 12,
- 12) Zakulski Stanisław, Asnyka 3,
- 13) Zieliński Kazimierz, Kopernika 14.

D) Majstrowie kamieniarscy:

- 1) Eronczak Władysław, Warszawska 20,
- 2) Grünapfel Jakób, Izaka,
- 3) Harner Alter, Miodowa 32,
- 4) Markiewicz Seweryn, Rakowicka 14,
- 5) Fr. H. Kulka i Ska, Starowiślna 1,
- 6) Podgórski Jakób, Towarowa 4 Dz. XVII.,
- 7) Bracia Trembeccy, Rakowicka 9.

E) Majstrowie murarscy:

- 1) Adamski Jan, Franciszkańska 4,
- 2) Bujas Józef, Plac Marjacki 3,
- 3) Czechowicz Stanisław, Krótka 8,
- 4) Bujas Tomasz, Kochanowskiego 21,
- 5) Chlipalski Franciszek, Murwana 12,
- 6) Dudek Walenty, Tad. Kościuszki 44,
- 7) Galiszewicz Józef, Loretańska 8,
- 8) Golec Szczepan, Konarskiego 25,
- 9) Gońkowski Józef, Prądnik Czerwony 70,
- 10) Grabowski Jan, Krasickiego (Kolbuszowa),
- 11) Hanansak Paweł, Kenty,
- 12) Hajder Władysław, Czarnowiejska 19,
- 13) Imielski Jan, Królewska 137,
- 14) Jakóbek Antoni, Wrocławska 229,
- 15) Jasiński Ludwik, Księcia Józefa 47,
- 16) Karwat Józef, majster mur. i bud., Krowoderska 45,
- 17) Kalasiński Jan, Kazim. Wielkiego 41,
- 18) Kosiński Franciszek, Filarecka 10,
- 19) Kotas Józef, Topolowa 5,
- 20) Królikowski Piotr, Krzemionki 3 Dz. XXII.,
- 21) Krzyżanowski Franciszek, Grzegórzecka 31,
- 22) Kaczmarczyk Józef, Lubicz 26,
- 23) Lisosowski Ludwik, Al. Mickiewicza 27,
- 24) Mikulski Andrzej Ignacy, Kawitory 5,
- 25) Oraczewski Edmund, św. Teresy 4,
- 26) Puciński Michał, Kościuszki 2,
- 27) Rock Łazarz, św. Sebastjana 36,
- 28) Sitko Andrzej, Prądnik Czerwony 218,
- 29) Sołtys Aleksander, Zamojskiego 22,
- 30) Stanek Mateusz, Konarskiego 32,
- 31) Stankiewicz Franciszek, Kujawska 17,
- 32) Śliwiński Kasper, Długa 61,
- 33) Trojanowski Józef, Salinarna 13,
- 34) Zabłocki Sylwester, Franciszkańska 4,
- 35) Zwoźniak Feliks, Grzegórzecka 35,
- 36) Sitko Jan, Prądnik Czerwony 218.

F) Majstrowie studniarscy:

- 1) Albiński Stanisław, Warszawa 46,
- 2) Albiński Franciszek, Warszawska 46,
- 3) Galas Józef, Lelewela 5,
- 4) Piwowarczyk Jan, Czarnowiejska 47,
- 5) Piwowarski Wicenty, Grzegórzecka 33,

G) Burmistrze Instalatorscy wodociągów:

- 1) Baldinger Daniel, Sebastjana 20,
- 2) Bernardyński Adam, Dominikańska 2,
- 3) Biernarz Władysław, Szpitalna 18,
- 4) Butelski Jan, majst. blach., św. Marka 11,
- 5) Dettlof Karol, Prądnik Czerwony 166,
- 6) F-ma Drzewiecki i Jeziorski, Zwierzyniecka 55,
- 7) Feiner Józef, Wolnica 5,
- 8) Gąsior Wacław, Karmelicka 15,
- 9) Golec Adam, Szpitalna 18,
- 10) Goldschmidt Jakób Salomon, Wrzesińska 3,
- 11) Griffel Józef, Poselska 9,
- 12) Hojkie Władysław, Zamkowa 2,
- 13) Hochwald Izaak, majster blach., Starowiślna 29,
- 14) Kleinwachs Lejzor, majst. blach., Starowiślna 29,
- 15) Janicki Andrzej, Garbarska 26,
- 16) Jarmuszkiewicz Karol, inż. Straszewskiego 2,
- 17) Kosydarski Władysław, Rynek gł. 24,
- 18) Kuczyński Feliks, Krzywa 6,
- 19) Kuczyński Franciszek, Długa 16,
- 20) Kumier Augustyn, Rajsa 4,
- 21) Kurach Józef, Rynek dębnicki 7,
- 22) Lasko Józef, Mikołajska 9,
- 23) Margieles Jakób, Miodowa 22,
- 24) Meisels Elias, Karmelicka 3,
- 25) Miejskie Biuro wodoc. pod zarządem i w zastępstwie inż. Tadeusza Jaszczerowskiego, Senatorska XII.,
- 26) Miszczyński Leon, Lwowska 9, Dz. XXII.,
- 27) Müklerad Mojżesz, Miodowa (Dietlowska 44),
- 28) Nitsch Leonard, inż. centr. ogrz. i wodoc. Andr. Potockiego 18,
- 29) Reich Izzak, majster blacharski, Starowiślna 3,
- 30) Schöngut Karol, Różana 16,
- 31) Siebzechner Izaak, Brzozowa 16,
- 32) Stamberger Pinkas, majster blacharski, Starowiślna 3,
- 33) Stoch Adolf, św. Sebastjana 15,
- 34) Sułkowski Stanisław, Wrocławska 17,
- 35) Tafler Herman, Bonerowska 5,
- 36) Takiel Stanisław,
- 37) Tokar Julian, centralne ogrzewanie, św. Jana 10,
- 38) Tokar Jan, centralne ogrzewanie, Lwowska 46,
- 39) Weinzele Aron, majster blacharski, Sebastjana 34,
- 40) Wilder Maksymilian, Jagiellońska 6,
- 41) Willmaim Henryk Leopold, Czarnowiejska 41.

H) Instalatorzy przewodów gazowych:

- 1) Buchiński Józef, Krakowska 46,
- 2) Baldinger Daniel, Sebastjana 2,
- 3) Barnardyński Adam, Dominikańska 2,
- 4) Feiner Izidor, Lwowska 10,
- 5) Goldschmied Jakób Salomon, Jasna 10,
- 6) Griffel Józef, Poselska 2,
- 7) Jarnuszkiewicz Karol, inż., Straszewskiego 2,
- 8) Tokar Julian, Lwowska 46.

I) Instalatorzy przewodów elektrycznych:

- 1) Binder Józef, św. Gertrudy 23,
- 2) Farbowski Władysław, Jasna 3,
- 3) Galic. Tow. elektr. A. E. E. "Union", Dunajewskiego 4,
- 4) Grünberg Leib, Tatarska 3,

- 5) Kleczkowski Tadeusz, Wielopole 12,
- 6) Król Piotr i Mieczysław Fryling, Wiślna 1,
- 7) Kurzawiński Adam, Wielicka 18,
- 8) Leimakowski Stanisław, Szlak 30,
- 9) Markiewicz Mieczysław, Dominikańska 3,
- 10) Miodziński Franciszek, inż., Florjana,
- 11) Pappe Rudolf, inżynier, św. Marka 22,
- 12) Sokolnicki i Wiśniewski, fabryka elektr. instal., Dominikańska 3,
- 13) Siemens — Schuckertowska Spka, Grodzka 52,
- 14) Stankiewicz Jan Ksawery, Straszewskiego 24.

Magistrat stoł. król. miasta Krakowa.

L. 244/921 B. S.

Kraków, 8 sierpnia 1921 r.

ROZPORZĄDZENIE.

Stwierdzono, że ostatnimi czasy zdarzają się coraz częstsze przypadki, że między datami, jakie **akuszerki** wpisują do utrzymywanego zgodnie z obowiązującymi je przepisami dziennika porodów i zgłaszają w Miejskim Urzędzie Zdrowia, a pomiędzy osnową wpisów ksiąg metrykalnych i Indywidualnych zgłoszeń, jakie poszczególne Urzędy stanu cywilnego przesyłają tygodniowo M. Biuru statystycznemu, zachodzą w istotnych szczegółach rażące różnice, które zazwyczaj pochodzą stąd, że bądź akuszerka, bądź w jej nieobecności rodzice lub inne osoby obecne przy immatrykulacji aktu urodzin dziecka, podają urzędnikowi stanu cywilnego daty z pamięci, niezgodnie z rzeczywistością.

Pragnąc złemu zaradzić i doprowadzić do tego, aby wpisów metrykalnych nie dokonywano na podstawie li tylko gołosłownych twierdzeń stron, Magistrat rozporządzeniem z 4 kwietnia 1916 L. 9308/16 V. b. wprowadził **t. zw. wyciągi z dziennika porodów**, nakładając na akuszerki obowiązek wygotowywania takiego wyciągu zupełnie zgodnie z osnową dziennika porodów zaraz przy porodzie i wręczanie go rodzicom dziecka z pouczeniem, że mają go przedstawić urzędnikowi stanu cywilnego przy immatrykulacji aktu urodzin dziecka.

Niestosowanie się do powyższego rozporządzenia tak ze strony akuszerek, jak osób asystujących przy immatrykulacji aktu urodzin, oraz ze strony urzędników stanu cywilnego, którzy nie tylko, że nie żądali przedkładania wspomnianych wyciągów, ale przedkładane niejednokrotnie wręcz odrzucali, nie chcąc ich zupełnie brać pod uwagę — wytworzyło stan rzeczy, który zniewolił Magistrat do powzięcia na posiedzeniu dnia 6 lipca br. następujących uchwał:

I. 1) Każda na obszarze miasta Krakowa czynna akuszerka, obowiązana jest zaopatrzyć się w Magistracie (w Wydziale V. b.) w odpowiednią ilość formularzy „Wyciągu z dziennika porodów“, przepisanych rozporządzeniem Magistratu z 4 kwietnia 1916, L. 9308/16 V. b.

2) W każdym przypadku porodu, przy którym była obecna, obowiązana jest akuszerka tegosamego dnia wypełnić wspomniany pod 1) formularz, na podstawie zapisku w dzienniku porodów i zupełnie z tym dziennikiem zgodnie, a wypełniony w ten

sposób „wyciąg“ — wręczyć rodzicom noworodka z wyraźnym pouczeniem, że mają go bezwarunkowo przedłożyć urzędnikowi stanu cywilnego, przy immatrykulacji aktu urodzeń.

3) Należy przypomnieć akuszerkom, że po myśli § 31 „Przepisów służbowych dla akuszerek“ — (rozp. Min. spraw wewn. w porozumieniu z Min. wyznań i oświaty z 10 września 1897 Dz. u. p. Nr. 216) — obowiązane są starać się o to, by o fakcie urodzenia dziecka otrzymała wiadomość jak najrychlej osoba, której powierzono prowadzenie metryk urodzin, jako też, aby tym osobom podawano wymagane daty i że w tym celu ma być akuszerka w zasadzie obecną przy ceremonii chrztu i przy zapisywaniu dziecka do metryki urodzin, gdzie prowadzący metryki może od akuszerki sobie nieznanej zażądać stwierdzenia identyczności przez wykazanie się dyplomem (Dekret kanc. nadw. z 21/10 1813 Zb. w. pol. t. 41 str. 95). Jedynie bardzo ważne, udowodnione przyczyny, jak konieczność obsłużenia rodzącej (§ 7. ust. 2 „Przepisów“), choroba itp. usprawiedliwiają nieobecność akuszerki przy immatrykulacji aktu urodzin.

Przypomnieć nadto akuszerkom należy, że w myśl ust. 5 § 31. „Przepisów“ — obowiązane są one donosić zaraz M. Urzędowi Zdrowia, o każdym porodzie, który doszedł do ich wiadomości, a który odbył się bez pomocy egzaminowanej akuszerki.

4) Należy pouczyć akuszerki, że wedle § 37, powołanych powyżej pod 3 „Przepisów służbowych dla akuszerek“ — akuszerka pozostaje pod ciągłym nadzorem Magistratu jako władzy politycznej I. instancji, który niedopełnienie powyższych obowiązków, o ile ono nie podpada pod przepisy powszechnej ustawy karnej — będzie karał grzywną lub aresztem na mocy rozporządzenia ministerjalnego z 30 września 1857 Dz. pp. Nr. 198, oraz, że akuszerka, która wbrew swemu obowiązkowi nie objaśni urzędnika stanu cywilnego, co jej o nazwisku matki dziecięcia i o jej zaślubieniu lub niezaślubieniu jest wiadome, już za pierwszym razem podpadnie ustawowej karze, a nadto utraci prawo wykonywania swego zawodu (dekr. kanc. nadw. z 21/10 1813, ogłoszony rozporz. gubern. z 19/11 1813 Nr. 42078 Zb. u. pol. t. 41 str. 95).

II. Rodzice dziecka, względnie inne osoby obecne w charakterze świadków przy wpisaniu aktu urodzenia do ksiąg metrykalnych, obowiązane są w przypadkach, gdzie przy porodzie była obecna akuszerka, przedłożyć wspomniany pod 1, a pozostawiony im przez akuszerkę „Wyciąg z księgi porodów“.

Niedopełnienie wspomnianego obowiązku, karane będzie przez Magistrat grzywną względnie aresztem po myśli rozp. Min. spraw wewn., sprawiedliwości i najwyższej władzy policyjnej z 30 września 1857, Dz. pp. Nr. 198.

III. 1) Urzędnik stanu cywilnego — bez względu na to, czy jest nim paroch katolicki, czy duszpasterz jednego z wyznań chrześcijańskich, czy prowadzący metryki izraelskie lub bezwyznaniowych, obowiązany jest przed dokonaniem immatrykulacji aktu urodzenia dziecka zażądać od rodziców dziecka, względnie świadków aktu immatrykulacji przedłożenia wyciągu

z dziennika porodów i jeśli poród odbył się przy współudziale akuszerki, nie może bez takiego „wyciągu“ dokonać wpisu aktu urodzenia do ksiąg.

2) W razie potrzeby, może urzędnik stanu cywilnego zażądać obecności akuszerki, która wówczas winna ze sobą przynieść dziennik porodów, a jeśli nie jest znaną w urzędzie stanu cywilnego i swój dyplom.

3) Nazwisko i adres akuszerki, która obsługiwała rodzącą, winien urzędnik stanu cywilnego wpisać każdorazowo do księgi urodzonych (D. k. u. z 18/9 1825 r., L. 26952 Zb. u. pol. t. 53 Nr. 63).

4) Jeśli w wypadkach, gdzie przy porodzie była obecna akuszerka, ani ona nie jawi się z dziennikiem porodów, ani rodzice względnie świadkowie nie przedkładają wyciągu z tego dziennika, urzędnik stanu cywilnego, nie dokonując immatrykulacji, zanotuje jedynie ten akt urodzin dla utrzymania go w ewidencji, a zresztą donosi Magistratowi o niedopełnieniu obowiązku przez akuszerkę, rodziców, względnie świadków, podając ich nazwiska, imiona i adres mieszkania.

Podobnie postąpi urzędnik stanu cywilnego, jeśli akuszerka wezwana przez niego nie zgłosi się, albo wzbrania się przedłożyć dziennik porodów lub dyplom (reskr. Min. spraw wewn. z 7/8 1880 L. 9842).

5) Niezastosowanie się do powyższych przepisów ze strony urzędników stanu cywilnego, naraża ich na odpowiedzialność administracyjno-karną wedle postanowień rozp. Min. spraw wewn., sprawiedliwości i najw. władzy polit., z 30/9 1857 Dz. pp. Nr. 198.

Niezależnie odpowiadają urzędnicy stanu cywilnego za każdą do ksiąg wpisaną nieprawdę, bez względu na to, czy ona pochodzi z nierzetelnego zapisania, czy omyłki, czy wskutek dodatkowych zapisów (dekr. gub. z 6/10 1837, L. 58741 zb. u. pr. 677).

IV. Nie zmieniając na razie dotychczasowej kompetencji Wydziałów IV. b. Magistratu, o ile chodzi o przeprowadzenie postępowania karno-administracyjnego przeciwko akuszerkom, a Wydziału V. b., o ile ta właściwość dotyczy spraw, wynikających z niedopełnienia powyżej określonych obowiązków ze strony urzędników stanu cywilnego, rodziców względnie świadków immatrykulacji, poleca się, aby wszystkie powyższe sprawy były traktowane jako bardzo pilne, z należyтым pośpiechem i sprężystością i by wobec winnych postępowano z całą celową odpowiedzialnością i energią i surowością.

Za niedopełnienie ściśle tych zarządzeń, będą pp. Naczelnicy Wydziału V. b. i VI. b. pociągani do osobistej odpowiedzialności.

V. M. Urząd Zdrowia winien jak najczęściej pouczać akuszerki o potrzebie dokładnego wypełniania ciężących na nich, a poprzednio określonych obowiązków, zaś o każdym dostrzeżonym uchybieniu, zawiadamiać bezzwłocznie Magistrat.

VI. Rozporządzenie to, o ile ono nakłada na rodziców, względnie świadków immatrykulacji obowiązek przedkładania w Urzędzie stanu cywilnego wyciągu z dziennika porodów, należy wraz z sankcją karną podać do wiadomości publicznej przez zamiesz-

czenie go w „Dzienniku rozporządzeń“ i ogłoszenie w dziennikach miejscowych.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Przewodniczący : Prezydent m. J. K. Federowicz.

Wiceprezydent m. : Dr. Emil Bobrowski.

„ „ Józef Sare.

„ „ Dr. Wielgus Piotr.

Sekretarz rm. : w z. Franciszek Strasiak.

Radców miejskich obecnych 42.

Początek posiedzenia o godzinie 6 po południu.

Przed porządkiem dziennym.

Sekretarz odczytał następujące interpelacje radców miejskich, zgłoszone na dzisiejszym posiedzeniu Rady m. :

Rm. H o l e k s y w sprawie nadużyć w miejskim składzie drzewa i węgla.

Rm. Ch w a s t k a w sprawie przeniesienia komisariatu policyjnego z Krowodrzy na ul. Lubomirskich.

Rm. Ch w a s t k a w sprawie dozorców polnych i powstałych szkód.

Rm. R o c k a w sprawie rekwizycji mieszkania.

Przewodniczący wyjaśnił, że zgodnie z postanowieniem regulaminu obrad Rady m. na zgłoszone interpelacje odpowie przy końcu posiedzenia.

Urlop.

Rada m. udzieliła rm. Turskiemu dla poratowania zdrowia 6 tygodni urlopu.

Wnioski nagłe.

Adaptacje w Łazni ludowej.

Imieniem Sekcji I. i II. :

Wiceprezydent m. Dr. Bobrowski wnosi :

Rada miasta uchwali :

1) Zarząd Gminy m. Krakowa przeprowadzi na rachunek miejski :

- a) ogrodzenie Łazni ludowej w Dz. XXII.
kosztem . . . . . Mk. 162-270
- b) urządzenie bruków . . . . . „ 191-000
- c) instalację elektryczną . . . . . „ 139-597

Według załączonego kosztorysu, uwzględniając ponadto potrzebę wykonania innych drobnych robót kosztem 16.000 Mk., oraz nieprzewidzianych kosztem 91.133 Mk.

2) Na pokrycie wydatku wstawia się do budżetu miejskiego na rok 1921, Dz. X. Oddz. II., wydatki nadzwyczajne — dodatkowo kwotę 600.000 Mk.

(L. 397/921 VII.)

U c h w a l o n o.

Porządek dzienny.

I. Pożyczka 100 milionów marek na zakupno zboża.

Imieniem Prezydenta m. i Sekcji II :

Wiceprezydent m. Dr. Wielgus wnosi :

Rada m. uchwala :

1. Rada miejska uchwała zaciągnąć pożyczkę wekslową na 6%, w Polskiej kraj. Kasie Pożyczkowej, z przyznanego przez Rząd Towarzystwu aprowizacji miast Polski i ziem wschodnich kredytu na zakupno zboża dla m. Krakowa, do wysokości 100,000.000 Mkp. (sto milionów marek polskich) z tem, że weksel odnośny będzie zaopatrzony żyrem Zakładu kredytowego miejskiego w Krakowie, z 3-miesięcznym terminem płatności.

2. Rada miejska zobowiązuje się pożyczkę powyższą użyć wyłącznie na cele zakupna zboża dla mieszkańców m. Krakowa.

3. Rada miejska upoważnia Prezydenta miasta do przeprowadzenia realizacji tej pożyczki.

Uchwalono.

II. Otwarcie rachunku bieżącego w Banku krajowym dla Elektrowni miejskiej.

Imieniem Komisji gazowo-elektrycznej Dyrektor Elektrowni inż. Bieliński wnosi :

Rada miasta uchwala :

1. Upoważnia się Dyrekcję Elektrowni miejskiej w Krakowie do otwarcia rachunku bieżącego w Banku krajowym do wysokości 20,000.000 Mk. na zabezpieczenie regularnych spłat należności za dostarczony węgiel dla Elektrowni miejskiej.

2. W tym celu upoważnia się Dyrekcję Elektrowni miejskiej, aby złożyła w Banku krajowym na jego żądanie weksel „in bianco“, który służyć ma na pokrycie rachunku bieżącego.

Uchwalono.

III. Kredyt 6,500.000 Mkp. na adaptację w teatrze im. J. Słowackiego.

Imieniem Sekcji I. i II. Wiceprezydent m. Sare wnosi :

Rada miasta uchwala :

1) W uzupełnieniu uchwały Rady miejskiej z 14 czerwca br. przyznaje się dalszy kredyt w wysokości 6,500.000 Mk. na roboty związane z rekonstrukcją kaloryferów w teatrze miejskim im. J. Słowackiego, oraz na najkonieczniejsze roboty około odczyszczenia i napraw w gmachu teatru.

2) Upoważnia się Prezydium miasta wspólnie ze Sekcją II. do zaciągnięcia pożyczki na cel powyższy w jednej z tutejszych instytucji finansowych pod warunkami możliwie najkorzystniejszymi.

3) Upoważnia się Prezydenta miasta do asygnowania potrzebnych kwot na powyższe roboty zaliczkowo z funduszu obrotowego miejskiego do zwrotu z pożyczki zaciągniętej się mającej na cel powyższy.

Uchwalono.

IV. Podwyższenie taryfy tramwajowej.

Imieniem Komisji tramwajowej Wiceprezydent Sare wnosi :

Rada miasta uchwala :

Z powodu znacznego podwyższenia pborów służbowych personalu, cen robocizny i materiałów zatwierdza się z dniem 1 września 1921 cenę biletu jednorazowej jazdy :

- a) dla dorosłych 20 Mk.,
- b) dla mieszkańców m. Krakowa 10 Mk.,
- c) dla urzędników i robotników 5 Mk.,
- d) dla uczniów i dzieci 2 Mk.

(Zamknięcie rachunkowe, oraz uzasadnienie podwyżki dołącza się do protokołu).

Rm. Adelmanna dopomina się o projekt przebudowy linii Nr. 1 dworca kolejowego do Podgórza.

Rm. Dr. Müller domagał się, aby Rada m. naprzód rozważyła sprawę podwyżki płac personalu tramwajowego. W końcu stawia wniosek, aby celem porozumienia się przerwano posiedzenie na 10 minut.

Wniosek ten Rada odrzuciła.

Rm. Dr. Müller w dwugodzinnej przemowie krytykował działalność administracji tramwaju.

Rm. Dr. Lang wyraził zdziwienie, że socjaliści zwalczają projekt powiększenia dochodów przedsiębiorstwa tramwajowego, które przecież w części przeznaczone są na podwyżki płac personalu. W końcu postawił formalny wniosek, aby przemówienie ograniczyć do 5 minut.

Wniosek uchwalono.

Rm. Jasiński wezwał członków klubu socjalnego, aby na znak protestu opuścili salę obrad.

Po opuszczeniu sali przez radców socjalistycznych, okazał się brak kompletu.

Przewodniczący z powodu braku kompletu zamyka posiedzenie o godzinie 8⁵/₄ wieczór.

Posiedzenie (119 w kad. XVII.) z dnia 25 sierpnia 1921 r.

Przewodniczący Wiceprezydent m. Karol Rolle.
Wiceprezydent m.: Dr. Bobrowski.

„ „ Józef Sare.

„ „ Dr. Wielgus.

Sekretarz rm.: w z. Franciszek Strasiak.

Radców miejskich obecnych 60.

Początek posiedzenia o godz. 6¹/₂ po południu.

Przed porządkiem dziennym.

Interpelacje.

Sekretarz odczytał następujące interpelacje, zgłoszone na dzisiejszym posiedzeniu :

Rm. Dr. Müllera w sprawie epidemicznych wypadków czerwoni.

Rm. Adelmanna i tow. w sprawie utrzymania kursów praktycznych dla komisarzy targowych. (L. 103096/921 III. b.).

Rm. Dr. Müllera w sprawie budowy Dyrekcji poczt i oddziału P. K. O. w Krakowie.

(L. 103094/921 I. a).

Rm. Jasińskiego w sprawie dzierżawy bufetu w Starym teatrze.

Przewodniczący odpowiedział, że na zgłoszone interpelacje udzieli wyjaśnień przy końcu posiedzenia.

Wniosek nagły.

Sekretarz odczytał wniosek nagły rm. Dr. Rosenzweiga i tow. w sprawie rekwizycji pałacu pod „Baranami“. (L. 130095/921 M. U. mieszk.)

Rada m. uchwaliła wniosek ten traktować regulaminowo.

Porządek dzienny.

I. Podwyższenie taryfy tramwajowej.

Imieniem Komisji tramwajowej, Wiceprezydent miasta Sare wnosi:

Rada m. uchwali:

Z powodu znacznego podwyższenia poborów służbowych personalu, cen robocizny i materiałów zatwierdza z dniem 1 września 1921, cenę biletu jednorazowej jazdy:

- a) dla dorosłych 20 Mk.,
- b) dla mieszkańców m. Krakowa 10 Mk.,
- c) dla urzędników i robotników 5 Mk.,
- d) dla uczniów i dzieci 2 Mk.

(Zamknięcie rachunkowe, oraz uzasadnienie podwyżki dołącza się do protokołu).

Rm. inż. Mianowski w dłuższym przemówieniu zwalczał stanowisko klubu socjalistycznego w sprawie poprawy bytu funkcjonariuszy tramwajowych, zarzucając mu, że starał się postawić sprawę tę w ten sposób, jakoby tylko klub ten stał na straży interesów robotników.

Wiceprezydent Dr. Bobrowski odpowiadając na zarzuty rm. Mianowskiego, zaznaczył, że klubowi socjalistycznemu chodziło tylko o kwestię czysto gospodarczą i wyraził nadzieję, że sprawa podwyżki taryfy łącznie ze sprawą regulacji płac funkcjonariuszy tramwajowych będzie pomyślnie załatwioną.

W dalszym ciągu dyskusji zabierali głos rm. Holeksa, Tabaczyński, Dr. Schneider, Rosenzweig, Dr. Gross i Rymar.

Po zakończeniu dyskusji Wiceprezydent Sare przedstawił konieczność podwyżki taryfy, zaznaczając równocześnie, że konferencja z przedstawicielami Związku tramwajarzy, odbędzie się w niedzielę 28/8 i sprawa regulacji będzie załatwioną.

Wnioski komisji tramwajowej jednomyślnie uchwalono.

Przyjęcie rezygnacji radców m. klubu socjalistycznego.

Imieniem Prezydenta m. i Sekcji III. sekretarz Magistratu Lachowicz wnosi:

Rada miasta uchwali:

Rezygnację Radców miejskich: Kazimierza Czapńskiego, Zygmunta Klemensiewicza, Dra Mieczysława Kaplickiego, Dra Zygmunta Marka, Leona

Misiołka, Władysława Malinowskiego, Wilhelma Topinka, Józefa Wardęgi, przyjmuje się do wiadomości. (L. prez. 1469/921).

Wiceprezydent Dr. Bobrowski wnosi, aby rezygnacji radcy m. p. Dr. Kaplickiego nie przyjąć do wiadomości, ponieważ tenże jako pułkownik lekarz w najbliższych dniach zwolniony będzie z wojska, przezco może z korzyścią pracować dla dobra gminy.

Wniosek Prezydenta i Sekcji III., z wyjątkiem rezygnacji rm. Dr. Kaplickiego, przyjęto.

Odpowiedzi na interpelacje.

1) Brak chleba i mąki.

Wiceprezydent Dr. Bobrowski, odpowiadając na interpelację rm. Malinowskiego w sprawie braku chleba i mąki, zawiadomił Radę, że Magistrat otrzymał 20 wagonów żyta na deputaty robotnicze.

2) Nadużycia w miejskim składzie drzewa.

Wiceprezydent Dr. Bobrowski odpowiadając na interpelację rm. Holeksy, w sprawie nadużyć w miejskim składzie drzewa, że ustanowił tam specjalnego kontrolora. Ludność jednak sprzedaje kartki na drzewo handlarzom drzewa, którzy wywożą dzięki temu całe fury drzewa ze składu.

3) Rekwizycja mieszkania.

Wiceprezydent Dr. Wielgus odpowiedział na interpelację rm. Rocka w sprawie rekwizycji mieszkania porucznika Steinlaufa.

4) Epidemia czerwonki.

Zastępca fizyka m. Dr. Weinberg, odpowiadając na interpelację rm. Dr. Müllera w sprawie czerwonki, że od 1 stycznia do 25 czerwca było 58 wypadków czerwonki, z tego 23 zamiejscowych. Od 26 czerwca zaczęła się szerzyć, gdyż od 26 czerwca do 25 sierpnia było 459 wypadków, z tego 344 miejscowych. Czerwonka panuje głównie na Wesołej (56 wypadków) i na Podgórzu (55 wypadków od 1 stycznia), gdyż tam mieszka dużo rodzin kolejarzy, którzy zarażają się na czerwonkę w czasie służbowej jazdy koleją. Czerwonka szerzy się dlatego, że ludność spożywa niemyte surowe owoce itd. Jedynym środkiem przeciwko czerwonce jest przestrzeganie czystości.

5) Dzierżawa bufetu w Starym teatrze.

Wiceprezydent m. Sare udzielił wyjaśnienia, na interpelację rm. Rosenzweiga, że sprawa dzierżawy nie została definitywnie załatwioną — była tylko przedmiotem narady wszystkich członków prezydium miasta.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie 9^{1/4} w nocy.

Sprawozdania z posiedzeń Sekcyj i Komisyj.

Sekcja ekonomiczna ze skarbową.

Posiedzenie w dniu 17 sierpnia br.

Onegdaj odbyło się posiedzenie Sekcji ekonomicznej wspólnie ze skarbową, pod przewodnictwem Wiceprezydenta Sarego, na którym przyjęto wnioski na radę o **dotatkowy kredyt na roboty**, związane z **rekonstrukcją kaloryferów w teatrze miejskim im. Słowackiego**, oraz na najkonieczniejsze roboty około odczyszczenia i napraw w gmachu teatru.

Następnie uchwalono oddać bezpłatnie grunt pod **budowę gmachu Akademii górniczej w Krakowie**, oraz przyczynić się do budowy **łaźni ludowej w Podgórzu** przez urządzenie kosztem Gminy ogrodzenia łaźni — przeprowadzenie instalacji elektrycznej i urządzenie bruków.

W dalszym ciągu po uchwaleniu zamiany gruntu pod **regulację ul. Lubelskiej** w Dz. XVII., przyznano kilka dodatkowych kredytów do budżetu na r. 1921.

W końcu uchwalono przedstawić Radzie miejskiej wniosek o upoważnienie Prezydium miasta do korzystania z **kredytu rządowego w polskiej Kasie pożyczkowej** do wysokości 100 milionów marek na **wyłączne cele aprowizacji miasta**.

Komisja sanitarna.

Posiedzenie w dniu 2 sierpnia br.

W roku 1920 panowały w Krakowie **trzy epidemie: Duru plamistego, czerwonki i szkarlatyny**. Szczególniej dwie pierwsze epidemie były groźne. Prócz tego gruźlica, jak co roku, pochłonięła z pośród miejscowej ludności najwięcej ofiar, bo na gruźlicę zmarło 1014 osób.

Wśród miejscowej ludności zachorowało na **tyfus plamisty** 1298 osób, w tem 1008 chrześcijan i 290 izraelitów. Chorzy rekrutowali się przeważnie z pośród ubogiej ludności (1226 osób).

Najwięcej zachorowań było w Dz. VIII. Kaźmierz 367, w XXII. Podgórze 230 i VI. na Wesołej 96. Śmiertelność wśród ludności chrześcijańskiej wynosiła 24%, wśród ludności izraelskiej 11%. Epidemia w 23-cim tygodniu roku zaczęła słabnąć. Największe jej nasilenie było w 16 tygodniu. — Na 1298 chorych umieszczono w szpitalu 1289, czyli 99,3%.

Na **czerwonkę** zachorowało 1086 osób miejscowych, w tem 1027 chrześcijan i 59 izraelitów. Śmiertelność u chrześcijan wynosiła 26%, u izraelitów 33,9%. Wśród ubogiej ludności było 938 zachorowań, wśród zamożnej 48. Epidemia grasowała najwięcej w VI. Dz. Wesoła 191 w XXII. Podgórze 96 i IV. Piasek 93.

Epidemia rozpoczęła się w 27 tygodniu roku, a stłumiono ją całkowicie w 43 tygodniu roku. Największe nasilenie było pomiędzy 31 a 33 tygodniem roku. Na 1086 chorych umieszczono w szpitalu 553 tj. 60%.

Na **szkarlatynę** zachorowało 481 osób, w tem chrześcijan 344, izraelitów 137. Śmiertelność wynosiła u chrześcijan 17%, u izraelitów 6½%. Wśród ludności ubogiej zachorowało 372 osoby, wśród zamożnej 109. Najwięcej przypadków było w VIII. dzielnicy Kaźmierz 87, w VI. Wesoła 70 i IV. Piasek 88 przypadków. Epidemia grasowała od 26 tygodnia do 51 tygodnia roku. Największe nasilenie choroby było w czasie od 42 do 51 tygodnia roku. — Na 481 chorych umieszczono w szpitalu 393, czyli 81,7%.

W celu zwalczania tych epidemii Miejski Urząd Zdrowia czynił przedewszystkiem usilne starania o dostarczenie miastu dostatecznej ilości wody i o należyte czyszczenie miasta.

W celu umożliwienia kąpeli ubogiej ludności miasta, urządzono dwie odswszawialnie w namiotach, jedną na kolei, drugą na Dajworze przy starym Zakładzie dezynfekcyjnym. Prócz tego na podstawie umowy z wojskownością, umożliwiono ludności męskiej kąpiel w wojskowej odswszawialni przy ulicy Szlak. Czwartem miejscem, gdzie ludność mogła się wykapać i odswzawić, był dom izolacyjny na Kontumacji przy nowych budynkach sanitarnych. Zajęto się też zbadaaniem łaźni ludowej przy ul. Karmelickiej i naprawą zauważonych braków.

Przy odswszawialni na kolei umieszczono otrzymany od wojskowności aparat desynfekcyjny — parą i miejski aparat do desynfekcji suchem gorącym powietrzem.

Żeby usunąć z dworca kolejowego nocującą publiczność i usunąć pokątne domy noclegowe na Kaźmierzu, mieszczące się bądź w nieodpowiednich mieszkaniach prywatnych, bądź w domach modlitwy, urządzono domy noclegowe na kolei obok odswszawialni i na Dajworze.

W celu kontroli czystości przejezdnych i wogóle podróżujących, a zarazem w celu kontroli czystości i porządku na dworcu kolejowym ustanowiono tam specjalnego inspektora sanitarnego.

Podróżnych, niechlujnych, zmuszano do wykąpania się w odswszawialni.

Aby przeciwdziałać niechlujstwu, panującemu wśród ubogiej ludności Kaźmierza i Stradomia, zainicjował Miejski Urząd Zdrowia wspólne działanie z Komisją sanitarną Komitetu pomocy żydów polskich. Od 2 sierpnia do 28 października 1920 roku przeprowadziła wspomniana komisja kontrolę 6410 mieszkań w Dz. VII i VIII, po pewnym czasie przeprowadzono powtórna kontrolę tych mieszkań.

Brudnych mieszkań znaleziono 694. Z tych mieszkań wysłano do odkażenia w miejs. Zakładzie desynfekcyjnym 893 tobołów z bielizną, pościelą i ubraniami. Czystczenie samych mieszkań przeprowadzali, podług wskazówek Miejs. Urzędu Zdrowia i pod kontrolą, sami lokatorzy. Komitet żydowski dostarczał sienników i słomy, oraz wydał odpowiednie pouczenie i odezwę do ludności, urządził też odczyty.

W innych dzielnicach miasta przeprowadzono również oczyszczenie najbardziej niechlujnych domów.

W odswszawialni na kolei wykąpano w czasie od 7 czerwca do 29 października . . . 32.451 osób

Na Dajworze od 5 lipca do 27 października i od 22 listopada do 15 lutego 1921 roku	17.932	"
W wojskowy Zakładzie kąpielowym . .	1.256	"
W miejskim Domu izolacyjnym	3.085	"
Razem zatem oczyszczono i wykąpano w wspomnianym powyżej czasie	54.724	"
W domu noclegowym na kolei nocowało w czasie od 7 czerwca do 29 października	28.527	"
Od 29 października 1920 do 22 lutego 1921 r.	8.195	"
Razem nocowało w domu noclegowym na kolei w oznaczonym powyżej czasie	36.822	osób

W odwyszawni na kolei użyto aparatu desynfekcyjnego 877 razy.

Koszta jednej kąpieli wraz z oczyszczeniem wynosiły przeciętnie 7 Mk., a jednego noclegu 2 Mk.

Odwyszawnię na Dajworze otwarto 5 lipca 1920, r. działała ona do 27 października, potem nastąpiła przerwa trwająca niespełna miesiąc.

Przerwa ta spowodowana była przeniesieniem prowizorycznej odwyszalni, urządzonej w namiotach, do stałego budynku zbudowanego przez Komitet żydowski, a przeznaczonego na stały dom noclegowy. Obecnie odwyszalnia ta jest stale czynna, obsługując nie tylko tych, którzy korzystają z domu noclegowego, ale także ludność z miasta, potrzebującą kąpieli. W miesiącu czerwcu br. kąpało się w tej odwyszalni 5098 osób.

Obecnie zatem ludność miasta Krakowa może prócz kąpieli rzecznych, korzystać z ciepłych kąpieli na Dajworze, w domu izolacyjnym na Kontumacji i w wojskowej oczyszczalni przy ul. Szlak.

Zwrócono baczną uwagę na Schronisko Brata Alberta, w którym zaczęły się pojawiać przypadki tyfusu plamistego.

Rozszerzono istniejący tam dom noclegowy i przytułek, umieszczono na miejscu aparat do desynfekcji i każdego nowo przybywającego kąpano, rzeczy jego desynfekcjonowano i umieszczano takiego nowego pensjonarza na osobnej sali.

W szpitalu miejskim na Kontumacji leczono się w 1920 r. 1890 chorych zakaźnych z 30.975 dni leczenia. Na jednego chorego przypadało 16:39 dni leczenia. Taksa za leczenie wynosiła na I. klasie 120 Mk., na II. klasie 100 Mk., na III. klasie 50 Mk.

Wydatek dzienny na jednego chorego wynosił 23 Mk. Chorzy wpłacili za leczenie w 1920 roku 436.275 Mk. 10 fen.

W sprawie walki z gruźlicą należy nadmienić, że Fizyk miejski brał czynny udział w uruchomieniu Przychodni gruźliczej, otwartej i prowadzonej przy pomocy amerykańskiego Czerwonego Krzyża przez Koło Krakowskie Tow. walki z gruźlicą. — Przychodnię tę otwarto 2 sierpnia 1920 r. we własnym

domu Towarzystwa przy ul. Radziwiłłowskiej Nr. 1. W czasie od 27 sierpnia 1920 r. do 1 stycznia 1921 frekwencja wynosiła 419 osób. Porad udzielono 619, wywiadowczyni dokonała 518 odwiedzin domowych. Skierowano do szpitala 21 chorych. Poradnia otwarta jest dwa razy w tygodniu. Chorzy otrzymują lekarstwa, odzież i kąpiele.

Prócz tego Miejski Urząd Zdrowia wydaje pouczenia o walce z gruźlicą rodzinom, wśród których są chorzy na gruźlicę, przeprowadza desynfekcje mieszkań i rzeczy po zmarłych na tę chorobę.

W Zakładzie desynfekcyjnym miejskim odkażono rzeczy zakażone, napełniając aparat parowy 832 razy, aparat formalinowy 378 razy, czyli razem 1210 razy.

Służba desynfekcyjna, odkaziła ewolem 2.928 mieszkań, formaliną 836, razem 3.734 mieszkań.

W pracowni bakteriologicznej przeprowadzono w 1920 roku 1.594 badań.

W pracowni chemicznej dokonano 7.787 analiz, z tej liczby uznano 5.574 próbek, jako nieodpowiednich.

W Ambulatorjum dentystycznym dla dzieci szkolnych przy Miejskim Urzędzie Zdrowia, leczono się w roku sprawozdawczym 1031 dzieci szkolnych, w tem 663 dziewcząt i 268 chłopców.

Większych zabiegów dentystycznych wykonano 3.803, ordynacji udzielono 5.962. — Ekstrakcji zębów dokonano 1.273, założono plomb 1.375, zaopatrzone korzeni 706.

Z Ambulatorjum dentystycznego, za zgodą Prezydium miasta, korzystali również urzędnicy i funkcjonariusze miejscy.

Lekarze okręgowi miejscy dokonali w roku około 79.601 czynności sanitarnych. Posiedzeń pod przewodnictwem Fizyka miejskiego odbyli 7.

Lekarze szkolni dokonali badań 15.545 dzieci. Przy tem badaniu znaleziono jaglicę u 33, inne choroby zakaźne u 95, nieczystość głowy stwierdzono u 1.259 dzieci, wcale nieszczepionych znaleziono 8% 29. Rewakcjonowano 4.735 dzieci. Poddano szczegółowemu badaniu 770 dzieci.

W Ambulatorjum Miejskiego Urzędu Zdrowia badano 960 osób.

Jak z tego krótkiego zestawienia widać, udało się w bardzo krótkim czasie zwalczyć trzy groźne epidemie, grasujące w 1920 r. w Krakowie i uchronić w ten sposób znaczną część ludności przed chorobą i śmiercią.

Gdy się zważy, że tak skuteczne zwalczanie chorób zakaźnych było możliwe głównie wskutek wybudowania przez Gminę Zakładów sanitarnych i dobrej organizacji służby zdrowia, to wydatki, poniesione na te cele przez Gminę, są tak lukratywnym dochodem, że z żadnym zyskiem przemysłowym porównać się nie dadzą.

Na tłumienie epidemji, utrzymanie Zakładów sanitarnych i Oczyszczalni, otrzymała Gmina miasta Krakowa od Rządu w 1920 roku jeden milion sto trzydzieści tysięcy marek.

Nadzwyczajne wydatki na Zakłady sanitarne na rok 1921 spowodowane zostały niezbędnymi robotami konserwacyjnymi i potrzebą sprawienia nowych aparatów desynfekcyjnych do desynfekcji „Cyklon“.

Komisja gazowo-elektryczna.

Posiedzenie w dniu 1 sierpnia 1921.

Komisja uchwaliła z powodu nowej podwyżki

ceny węgla już od 1 sierpnia br., wynoszącej ponad 30% cen lipcowych, podnieść **taryfę rządową** jak następuje:

mieszkania prywatne i klatki schodowe na . Mk.	42
lokale na	” 66
motory na	” 37

Komisja teatralna.

Posiedzenie w dniu 30 sierpnia br.

Komisja załatwiła szereg spraw bieżących, związanych z **rozpoczęciem sezonu** dramatu w teatrze miejskim im. J. Słowackiego.

